

De proef met moerasvorming in de Horstermeerpolder is geslaagd. In het deel van de polder (20 ha) dat plas/dras is gezet, is een voedselrijke natte ruigte ontstaan. De veranderde vegetatie blijkt veel moerasvogels aan te trekken, waaronder de zeldzame kwartelkoning.

Harm Piek *

Moerasvorming Horstermeer trekt (o.a.) kwartelkoning aan

Het ontwikkelen van moerassen in de diepe droogmakerij van de Horstermeer maakt deel uit van het natuurontwikkelingsproject "Natuur van het Zuiverste Water" in de Oostelijke Vechtplassen.

De meer dan honderd jaar oude Horstermeerpolder was in de vorige eeuw een voedselrijk laagveenmoeras. Een waar vogelparadijs waar grote aantallen aalscholvers, lepelaars, purperreigers en talrijke andere moerasvogels hun broedplaats hadden.

Jammer genoeg is de Horstermeer drooggelegd en als land- en tuinbouwgebied ingericht. De Horstermeerpolder grenst aan de moerasgebieden van de Kortenhoefse en Ankeveense Plassen. De bemaling van de Horstermeer leidt tot wegzijging van water uit deze laagveenmoerassen en heeft een sterk negatieve invloed op de flora en fauna.

Om deze negatieve invloed te beperken is voorgesteld om delen van de Horstermeer niet meer te ontwateren en er weer moeras te laten ontstaan. Om met deze moerasvorming ervaring op te doen is in 1996 in het zuidelijke deel van de polder ca. 20 ha landbouwgrond plas/dras gezet door zowel kwelwater uit de Kortenhoefse Plassen als re-

Kwartelkoning Tekening: Roelf Hovinga

genwater in dit proefgebied vast te houden.

Door de sterke vernatting van het voormalige bemeste landbouwgebied heeft zich een interessante ontwikkeling voorgedaan. Sinds het voorjaar van 1997 is de vegetatie veranderd in een voedselrijke natte ruigte met veel rietgras, kale jonker, liesgras, poelruit en echte valeriaan. Rond voormalige sloten heeft zich massaal veenwortel gevestigd. Op enkele plekken zijn pioniersoorten als blaartrekkende boterbloem en tandzaad aanwezig. In een aantal oude sloten komen dichte vegetaties met kranswieren voor. Bij moerasvogels is het gebied zeer in trek. Een aantal bijzondere moerasvogels zijn al als broedvogel waargenomen. Zeldzame en bedreigde soorten als watersnip, porseleinhoen en

wintertaling hebben zich reeds gevestigd. Afgelopen voorjaar en zomer zijn drie exemplaren van de zeldzame kwartelkoning gesignaleerd. Ook steltlopers als oeverloper en witgatje lieten zich regelmatig zien. Zeer opmerkelijk was het voorkomen van fouragerende lepelaars, waarvan maximaal acht exemplaren zijn gezien. Dit betekent misschien de terugkeer van de lepelaar als broedvogel na een afwezigheid van ruim een eeuw. Naar het zich laat aanzien biedt dit proefgebied veel perspectieven voor ontwikkeling van moeras in deze droogmakerij.

* Harm Piek is werkzaam op de afdeling Onderzoek en Beheerplannen van Natuurmonumenten. Dit artikel werd eerder gepubliceerd in Van Nature, december 1997.